

PRAGOS STUDENTAI REIKALAUJA LAISVĖS

PREZIDENTAS JOHNSONAS ĮSTOJO Į RINKIMŲ KAMPANIJOS SŪKURĮ

WASHINGTONAS. — Prezidentas Johnsonas įstojo į rinkiminių kampanijų piktai puldamas respublikonų partiją ir jos kandidatą Nixoną. Washingtone kalbama, kad prezidentas iki rinkimų kelis kartus pasirodys televizijoje ir pasakys rinkiminių kalbų. Jis kalbėsias ir keliuose susirinkimuose. Prezidentą supykines Nixono ir kitų respublikonų tvirtinimas, jog jis pradėjęs Vietname taikos ieškoti dabar, prieš rinkimus tik tam, kad pataisytų blogą demokratų padėtį.

Savo kalboje New Yorke prezidentas priminė susirinkusiems, kad Nixonas nieko nekaltai aye paskutinę respublikonų vyriausybę, kurioje jis buvo viceprezidentu. Komunistai tuo metu perėmė Kubą, rusai numušė šnipinėjantį amerikiečių U-2 lėktuvą, Konge komunistai pradėjo sukilimą, o pats Nixonas Pietų Amerikoje vos buvo išgelbėtas Amerikos marinių nuo piktos minios.

Kalbėdamas Kentucky, prezidentas Johnsonas pavadino respublikonus "mediniais status quo kareivėliais", "senais reakcijos balsais" ir "šaltos indiferencijos jėgomis". Jis pažadėjo iki rinkimų daryti viską, kad būtų išrinkti Humphrey ir Muskie — demokratų kandidatai.

New Yorko Daily News paskelbė savo tyrimų rezultatus, kurie rodo, kad New Yorko valstijoje Humphrey per paskutinį savaitį jau pralenkė Nixoną. Jis dabar vedas Nixoną 8%.

Tuo tarpu respublikonų kandidatas į prezidentus Nixonas savo kalboje pabrėžė, kad įleidimas į Pietų Vietnamo vyriausybę komunistų būtų tik pridengtas pasidavimas. Vietnamo karas tokiu atveju nebūtų nieko pasiekęs, nes, komunistai anksčiau ar vėliau paimtų visą valdžią ir savo vieni rankas. Nixonas pareiškė, kad komunistus tik tuo atveju galima būtų įsileisti į Saigono vyriausybę, jei jie atsisakytų jėgos naudojimo ir pažadėtų laikytis laisvų rinkimų sprendimo.

Buvęs prezidentas Eisenhoweris parašė iš Igoninės Nixonui laišką, kuriame jis labai šiltai paremia Nixono kandidatūrą ir vadina jį tinkamiausiu kandidatu į prezidentus, linkėdamas jam laimėti rinkimus.

Sovietų bandymas susijungti erdvėje

MASKVA. — Sovietų mokslininkai buvo pasiuntę į erdvę du erdvėlaivius, vieną su žmogumi, kitą — be. Pulkinko Berogvojaus pilotuojamas erdvėlaivis turėjo susitikti su antruoju ir prie jo priartėti. Sovietų žinių agentūra pranešė, kad bandymai pavykė, erdvėlaivis su pilotu lieka toliau skraidyti erdvėje, o be žmogaus — jau buvo sugrąžintas žemėn.

Amerikiečių mokslininkai spėlioja, kad rusai bando atlikti tą patį manevrą, kaip amerikiečiai su savo Gemini programa — susitikti erdvėje ir susijungti dviem laivams. Šitas manevras bus reikalingas skrendant į mėnulį. Amerikiečiai jau seniai išbandė dviejų dalių susijungimą; ar jis šį kartą pavyko ir rusams — nepranešama.

Sovietai pirmą kartą panaudojo televizijos kameras erdvėlaivyje, iš kurio į Žemę buvo paštiepti vaizdai. Astronautas atliko ir politinę misiją. Skrisdamas virš Vietnamo jis pasiun-

Ališauskas, K. 11 2 68
7312 S. Washenaw Ave.
CHICAGO, ILL., 60629

IS VISO PASAULIO

SAIGONAS. — Pasitarimai tarp Amerikos ir Pietų Vietnamo vyriausybės dar tebevyksta, per paskutinius 13 dienų ambasadorius Bunkeris net 9 kartus susitiko su prezidentu Thieu. Saigono valdžia nepripažįsta Viet Congo ir nesutinka įsileisti jo atstovų į taikos derybas.

HANOJUS. — Šiaurės Vietnamo radijas skelbia, kad komunistų artilerija pataikė į Amerikos karo laivą "New Jersey" ir padarė jam sunkių sužalojimų. Amerikos karinė vadovybė sako nieko apie tai nežinanti.

WASHINGTONAS. — Prezidento dukters Lyndos dukte buvo pavadinta Lucinda Desha Robb.

WASHINGTONAS. — Amerikos pareigūnai sako, kad Šiaurės Vietnamas nesutinka apsisiekti karo belaisviais. Pietų Vietname yra laikoma 3,500 šiaurės vietnamiečių belaisvių. Jie yra Saigono valdžios priežiūroje. Komunistai laiko apie 500 amerikiečių, daugiausia lakūnų, tačiau nesutinka apsisiekti ir visai neatsiliepią į Raudonojo Kryžiaus raštus.

MUENCHENAS. — Vokietijoje buvo rasti nužudyti trys kroatų veikėjai: Jungtinės Kroatijos sąjungos pirmininkas Mila Rukavina, kroatų laikraščio redaktorius Kresimir Tolb ir jo pavaduotojas Vit Marisic. Policija spėja, kad tai politinis nužudymas, įsakytas Jugoslavijos komunistinės valdžios.

ATLANTA. — Amerikos žydų komitetas išklaušė buvusio ambasadoriaus Goldbergo kalbas, kurioje jis ragina žydus aktyviai dalyvauti Amerikos negrų laisvės kovoje padedant negrams pasiekti pilną lygybę. Goldbergas tapo šios žydų organizacijos prezidentu.

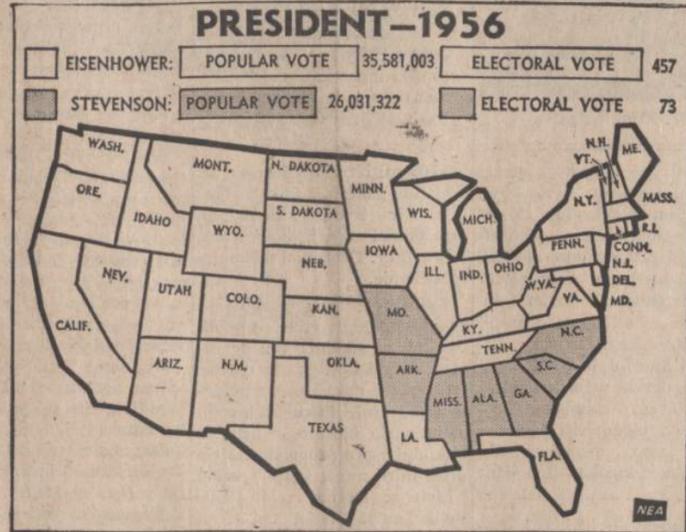
ROMA. — Italijos komunistų partijos vadas Luigi Longo susirgino ir buvo paguldytas ligoninėn.

KAIRAS. — Egipto valdžios laikraštis kritikuoja abu kandidatus į JAV prezidento vietą: Nixoną ir Humphrey. Jie abu vilioja Amerikos žydų balsus.

LONDONAS. — Britų lažybų mėgėjai jau stato pinigus už Amerikos prezidento rinkimų kandidatus. Nixonas laikomas favoritu su 1-6, Humphrey 3-1 ir Wallace siūlomas už 100-1.

BONNA. — Vokietijoje suimta viena moteris, kuris buvusi komunistų šnipė. Kita moteris nusizudžiusi. Laikraščiai sako, kad šeši sovietų šnipai praėjusią savaitę pabėgo į Rytų Vokietiją, iš kur jie buvo atbėgę į vakarus kaip pabėgėliai nuo komunizmo, tačiau faktiškai, būvę komunizmo atsiųsti šnipai.

"Šiltus sveikinimus drašiams Vietnamo kovotojams, kurie herojiškai priešinosi Amerikos agresoriams".

1956 metais prezidentas Eisenhoweris gavo 457 elektorius, o Stevenson gavo vos 73, daugiausia pietinėse valstijose. Už Eisenhowerį buvo paduoti 35 milijonai balsų, o Adlai Stevenson gavo 26 milijonus.

V. VOKIETIJOS KOMUNISTŲ PARTIJA DALYVAUS PARLAMENTO RINKIMUOSE

BONA. — Vakarų Vokietijos naujai susikūrusi komunistų partija turėjo savo suvažiavimą Offenbache prie Frankfurto. Partijos Kurt Bachman pranešė spaudai, kad ateinančiuose 1969 metų parlamento rinkimuose partija išstitys savo kandidatus ir bandys sudaryti naują kairiųjų frontą, kuriame turės tilpti nusiųvė savo vadovybe socialdemokratams, kairieji studentai ir kiti marksistai.

Komunistų partija Vak. Vokietijoje buvo uždrausta 1956 metais, paskelbta nekonstitucine, jos vadai išstremti į Rytų Vokietiją. Prieš mėnesį komunistai paskelbė, kad jie steigia naują partiją, nieko neturincia bendro su senąja. Buvo paskelbtas partijos manifestas, pasirašytas 31 asmenis. Jame sakoma, kad partija laikysis konstitucijos.

Bonos vyriausybė dar nenuitarė, kaip pasielgti su nauja partija. Senosios uždraudimui reikėjo net Aukščiausiojo Teismo sprendimo. Kada Bona leidžia veikti NPD organizacijai, kuri vadinama "naujaisiais naciais", jai nepatogu būtų drausti veikti komunistams. Šie tvirtina, kad jie su Rytų Vokietijos komunistų partija neturi nieko bendro, tačiau iš vadovų pareiškimų ir iš paties manifesto aiškiai matyti, kad partija lieka ta pati.

Komunistų suvažiavimas išrinko kelis komitetus, kurių pareiga bus pasiruošti parlamento rinkimams. Vasario mėnesį bus šaukiamas visų atstovų suvažiavimas. Partija turinti 9,084 narius.

Bomba sužalojo Kennedy paminklą

LONDONAS. — Sekmadienį Britanijoje įvyko didžiulės demonstracijos prieš karą Vietnamo. Jose dalyvavo apie 50,000 žmonių, daugiausia jaunimo. Dalis demonstrantų iš numatyto kelio pasuko prie Amerikos ambasados, tačiau čia jau rado Londono policiją, pasirengusią juos sutikti.

Prie ambasados triukšmą kėlė daugiausia Kinijos komunizmo šalininkai. Jie atėjo apsiginklavę plytomis, bonkais ir švinu vamzdžių galais. Buvo sužeisti keturi policininkai. Nežiūrint pakartotų bandymų, komunistams nepavyko įsibrauti į ambasadą. Tuo pačiu metu kažkas padėjo

Brežnevas bijo užsienio įtakos

MASKVA. — Sovietų komunistų partijos vadas Leonidas Brežnevas savo kalboje komjau-nimo 50 metų jubiliejaus proga visai neminėjo Čekoslovakijos klausimų, tik kalbėjo apie "klases priešų" pastangas paveikti jaunimą socialistinėse šalyse. Jis žadėjo be kompromisų kovoti prieš užsienio įtaką sovietų jaunimui, prieš "bandymus užteršti jaunus protus" savo propaganda.

Brežnevas peikė vakarų pasaulio gyvenimo stilių ir principus. Buržujai, jo žodžiais, niekada nelaimės ir savo moralės sovietų jaunimui neįsikišys, nes vakaruose viskas matuojama nuosavybės masteliu, ten viešpatuojanti džinglių įstatymų dvasia, ten esąs moralinis ir dvasinis bankrotas.

Komunistų vadas turėjo pripažinti, kad "priešams pavyko į savo tinklus pagauti politiniai nepastovūs ir nesubrendusių jauni žmoniai, pavyko užmigdyti jų klasiinį ir revoliucinį budrumą, klaidingomis buržuaziniais liberaliomis idėjomis pavyko uždegti nacionalistinius jausmus ir pavyko rasti išsigimėlių, ieškančių lengvo gyvenimo".

Lietuvos byla Venecuelos spaudoj

Valencijoje (Venecueloj) leidžiamas dienraštis El Regional paskelbė Lietuvos Diplomatiijos šefo S. Lozoraičio ir Vliko pirminko dr. Valiūno pasirašytą laišką, kuris buvo pridėtas prie Venecuelos vyriausybei įteikto memorandumo, parengto ryšium su Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukakimtu. (Toks memorandumas yra įteiktas ir eilei kitų vyriausybių). Laiske yra memorandumo bei praėjusių metų Washingtono konferencijos paskelbto manifesto pareiškimų santrauka. Laikraštyje laiškas paskelbtas su stambia antrašte: "Manifestas, kreipiamas į laisvąjį pasaulį".

Memorandumo įteikimu ir paskelbimu rūpinosi Vliko atstovybė Venecueloje. (E)

ČEKOSLOVAKAI PAGERBĖ MASARYKĄ PADĖJO VAINIKĄ ANT BENEŠO KAPO

PRAHA. — Čekoslovakijos 50 metų nepriklausomybės sukakties paminėjimas nepradėjo be demonstracijų, nors vyriausybė ir įspėjo gyventojus nesikarsčioti. Pragos studentai šaukdami "geriau mirtis, negu gėda", "Tegyvuoją laisvė!", apsupo prezidento Svobodos rūmus ir bandė įsiveržti vidun, kur tuo metu buvo sukakties banketas. Rusų kariuomenės gatvėse nesimatė, tačiau korespondentai pastebėjo rusų žvalgybos automobilius ir jų agentus besimaisančius minioje.

Egiptas pradėjęs Suezos susišaudymą

Jeruzalė. — Izraelis paskelbė, kad šeštadienio naktį Egiptas pradėjo apšaudyti Izraelio valdomą Suezos kanalo krantą prie Quantaros ir Port Taufiq vietovių. Penkiolika Izraelio karių žuvo ir 35 buvo sužeisti. Apie 50 egiptiečių guminiais laiveliais buvo persikėlę į Izraelio pusę. Vienas jų žuvo, kiti padėję minas ir užpuolė kelis Izraelio patrulius, pasitraukė per kanalą atgal.

Jungtinių Tautų paliaubų komisijos viršininkas gen. Old Bull paskelbė, kad paliaubas šį kartą tikrai sulaužė egiptiečiai, pradėdami šaudyti į Izraelio pozicijas iš sunkiųjų pabūklų. Izraelis, atsakydamas į patrankų ugnį, uždegė kelis Suezos žibalo valyklos tankus, kurie degė per visą naktį.

Užsienio reikalų ministeris Ebanas Jeruzalėje pareiškė, kad šis Egipto puolimas tik dar sustvirtina Izraelio poziciją nepasitraukti nuo karo paliaubų linijos, kol nebus sudaryta taikos sutartis.

Trumpas susišaudymas įvyko ir prie Lebano sienos, kuri buvo visai rami nuo karo pabaigos. Du arabai Lebane buvo sužeisti.

Saigonas nenori įsileisti Viet Congo

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo vyriausybė sumaišė prezidento Johnsono planus derybų su Šiaurės Vietnamu atžvilgiu. Pats svarbiausias nesutarimų punktus yra Viet Congo atstovavimo klausimas. Pietų Vietnamas reikalauja turėti taikos derybose su komunistais pagrindinį balsą. Prezidentas Thieu nesipriešina, kad ir Viet Congo atstovai dalyvautų derybose, tik reikalauja, kad jie būtų įtraukti į Šiaurės Vietnamo delegaciją, o nedalyvautų, kaip atskira delegacija.

Saigono valdžios informacijos ministeris Ton That Thien pareiškė sekmadienį, kad derybose svarbiausias vaidmuo turėtų priklausyti ne Amerikai, bet Pietų Vietnamui. Tas pareiškimas dar kartą parodo, kad Saigonas nepasitiki Amerikos politikais, kurie gali padaryti komunistams nuolaidų, kurios kenktų Pietų Vietnamo interesams.

Viet Congo radijas paskelbė reikalavimą Amerikai, kuri turinti tuoj pat sustabdyti Šiaurės Vietnamo puolimus ir turinti pripažinti Viet Congo ir su juo derėtis dėl Pietų Vietnamo atei-ties.

Hanojus tuo tarpu skelbia, kad su Amerika jokių pasitarimų negali būti, kol Amerika bombarduoja Vietnamą. Amerikos politikai esą melagaliai, skelbdami apie derybas jie norį sukelti samyšį.

Prezidentas Svoboda savo kalboje pareiškė, kad sukaktis švenčiama nelengvomis aplinkybėmis. Reikia didelio pasiaukojimo, reikia žiūrėti į gyvenimą realiai, be romantikos, reikia siekti mūsų krašto interesų ir jo išvystymo, reikia prižiūrėti ir kitų socialistinių valstybių interesus, — kalbėjo Svoboda.

Komunistinė Čekoslovakijos vyriausybė pagerbė du buvusios nepriklausomos Čekoslovakijos prezidentus. Prezidento Svobodas vardu buvo padėti vainikai ant Masaryko kapo Lany kaime, netoli Pragos ir ant Benešo kapo Sezimovo Usti vietovėje, kur tebegyvena Benešo našlė. Jai specialią rožių puokštę atsiuntė Svobodos žmona Irena. Vainikai padėti orkestrams grojant Čekoslovakijos himną.

Šie pirmieji Čekoslovakijos prezidentai buvo neminimi daugiau 20 metų. Jų kapus lankyti buvo draudžiama.

Pragoje tūkstantčiai žmonių aplankė pilyje įstatytas Bohemijos karalių ir kunigaikščių brangenybes, karūnas ir ginklus. Jie parodomi tik labai retais atvejais. Jau šimtai tūkstančių čekoslovakų pamatė neseniai pradėtą demonstruoti filmą "Europos širdyje", kuris parodo Čekoslovakijos istoriją nuo 1918 metų iki šių dienų. Filmas pagamintas iš senų žinių kronikų. Jaunesnieji židrovai nėra matę Čekoslovakijos gyvenimo vaizdų prieškariniais laikais. Jiems buvo labai įdomu pažvelgti į tiek komunistų keiktą ir slėptą praeitį.

Sukakties proga čekoslovakų parlamentas priėmė naują federacijos įstatymą, kuriuo Slovakija ir Čekija gaus lygias autonominės teises ir kuris garantuos mažumų teises vengrams, ukrainams, lenkams ir vokiečiams.

Kinų revoliucija sustabdė pažangą

HONG KONGAS. — Iš komunistinės Kinijos į Hong Kongą atėjo žinių, kurios paaiškina, kodėl nieko nebesigirdi apie pažangą atominių ginklų statyboje. Paaikšėjo, kad gynybos ministerijos mokslo ir technikos direktorius Nieh Jung Chen, kaip ir daugelis kitų, buvo patekęs į "kultūrinės revoliucijos" nagus. Jam teko rašyti save kritikuojančius pareiškimus ir tik užtarus premjerui Chou En laui, pavyko išgelbėti garšų mokslininką ir atominių ginklų kūrėją.

Stebėtojų tvirtinimu, branduolinių ginklų statyba Kinijoje per pusantrų metų nepažengė į priekį. Politinis nepasitikėjimas ir kovos tarp kelių partijos grupių pakenkė Kinijos gynybai.

Šių metų revoliucijos parade Niet Jung Chenas jau dalyvavo tribunoje. Tas rodo, kad jo kaltės yra atleistos. Jis ir toliau lieka partijos politbiuro ir karinių reikalų komitete bei turi vice-premjero titulą.

SUSAUDYTI VISUS TRIS...

Liudviko šmulkščio kalba, pasakyta 1968 m. spalio 20 d. Šarkos restorane, Čikagoje dr. Pijaus Grigaičio 85 metų sukakties proga

"Pone pirmininke, gerbiamas Generalini Konsule, didžiai gerbiamas Sukaktuvini- ninke, ponios ir ponai! Sekančiais metais sueis 50 metų, kai su mažesniais ir didesniais pertraukomis bendradarbiauju Naujienose. Mano nuomonė buvo dar gyvenant Lietuvoje, vėliau tremtyje ir čia Amerikoje, kad Naujienos tai Grigaitis, o Grigaitis tai yra Naujienos. Leiskite man pasakyti keletą minčių šios garbingos sukakties proga. Man labai malonu pasveikinti dr. Pijų Grigaitį aštuoni- dešimt penktojo gimtadienio sukakties proga ir palinkėti geros sveikatos ir dar daug laimingų ir darbinių metų.

Beveik per septyniadešimt metų dr. Pijus Grigaitis atsi- dėjęs dirbo ir kovojo dėl geresnės lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės ateities, dėl brolių išeivių gerovės. Jo šakotos veiklos plotai buvo carinės Rusijos persekiojamajai Lietuvai ir gausioje nariais lietuvių išeivijoj, čia, Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Jo visuomeninio dar- bo įtaka reikšėsi nepriklausomoje Lietuvoje, vokiečių oku- pacijai metais, bet ypač užgriu- vus nepaprastai žiauriai sovie- tinei spaudai. Ilgų metų sukaktuviniško visuomeniniai, politiniai ir spaudos darbai bu- vo paremti tvirtais filosofiniais principais ir nepaprastai stip- ria, giliai išsilavinusio vyro, valia. Begalinis idealizmas, asmeniškų reikalų nebijimas, pasišventimas savosios tautos, Lietuvos Respublikos ir visai skriaudžiamajai tautai išeivi- jai - lydėjo jo žygius ir darbus. Žmogaus ir tautos laisvė bei gerovė yra jo pagrindiniai tik- slai. Jaunystėje nevenė rizik- kuoti savo asmenišką laisvę ir net gyvybę. Baigęs teisės mok- sus Šveicarijoje ir įsigijęs tei- sių daktaro laipsnį Čikagos

Universitete nesuviliojo ad- vokato ar ramiu teisėjo darbu, bet pasinėrė plačioje politinė- je ir visuomeninėje lietuvių veikloje. Virš penkiasdešimt metų sėkmingai dirbo labai naudingą Naujienų redakto- riaus darbą. Organizavo ir at- liko daugybę politinių ir visu- meninių žygių. Giliai tikiu, kad kruopštūs ateities biogra- fai išdėstys gausiuose tomuose dr. Pijaus Grigaičio visą veik- lą nuo pat slaptosios Lietuvių Kūdikėlio draugijos Mintaujo- je.

Tautiečiai, ten prie Nem- no ir Neris krantų ir plačioje išeivijoj nuosirdžiai gerbia dr. Pijų Grigaitį ir augštai tiri- na jo atliktuosius darbus. Mū- sų tautos priešai ir prispaudė- jai jo neapkenčia. Pora illus- tracijų, kurios lėmė dr. P. Gri- gaičio gyvenimą.

Dabar Lietuvoje tyrinjami praeities įvykiai ir skelbiami kaikurie dokumentai. Tačiau tai daroma vienusiškai, pagal generalinę komunistų partijos liniją. 1905 metų revoliucio- nieriu tarpe daugiausia mini- mi tik V. Mickevičius - Kapsu- kas ir Zignas Aleksa - Anga- rietis. Dr. P. Grigaitis jiems nepriimtinas ir pavojingas. Kas kita Lenkijos tyrinėtojai 1960 m. Varšuvoje išleistoje redak- torių St. Kalabinskio ir F. Ty- co dokumentų knygoje "Wal- ki chłopow Krolewstwa Pols- kiego w rewolucji 1905 - 1907 r." t. II, dok. nr. 1738 išspaus- dintas Suvalkų gubernatoriaus kanceliarijos viršininko N. F. Chvalko parengtas pranešimas apie 1905 m. gruodžio mėn. įvykius ir Suvalkų gubernato- rians Stremiechovo pasiūstas į Varšuvą generalgubernato- riui G. A. Skalonui, kuriame be kita rašoma:

"8/21 dekabre, na 8 viors- te ot gor. Mariampole, na

Dr. Pijus Grigaitis

čalnikom zemskej straži Mariampolskogo uезда byli zaderžani v zakrytom ekipa- že zanimajučiese revoliucio- nionnoj propagandje student Peterburgskogo universiteta Paj Grigaitis... i žitel' foly. Zalesė, Zeliionskoj gmini, Wolkovskogo uезда Vi- kentij Andriušaitis, 19 let.

Pri obyske u nich naideni 2 revolvera Brauninga, bro- šiuri ir proklamacijai na litov- skom jazyke, pisma zametki i zapisnaja knižka." Ir toliau:

"Studentas Grigaitis i An- driušaitis preprovoženi v Mariampolskij arest, a ottuda v Kalvarkijskuju tiumru. Po trebovaniju studenta, jemu okazana byla medicinskaja pomošč' vvidu ego zajevelni- ja o tom, čto draguny nanesli jemu silnyje poboji. Vrač našol u nego na golove ne- značitelnuju ranu, a na ple- čači sinjaki. Mnoogie inteli- gentnije litovci, a takže i krest- jane obnaruzivajut bošoj in- teres k sudbe Grigaitisa i cho- daištviujut ob ego osvožde- denij." (Vertimas į lietuvių kalbą: "gruodžio mėn. 8/21, 8 viors- te nuo Marijampolės, žandarų viršininko Marijam- polės apskr. sulaikyti karie- toje studentas Peterburgo uni- versiteto Pijus Grigaitis ir Za- lesės pal., Zaliosios vlsč. Vil- kaviskio apskr. gyventojas Vincas Andriušaitis, 19 metų, kurie verlėsi revoliucine pro- paganda.

Juos kratant rasti 2 revol- veriai Brauningo, brošiūros ir proklamacijos lietuvių kal- boje, laiškai, užrašai ir už- rašų knygelė". Ir toliau:

"Studentas Grigaitis ir Andriušaitis patalpinti Mari- jampolės arestinėj, o iš jos perkelti į Kalvarkijos kalėjim- ų. Studentui pareikalavus, jam suteikta medicininė pa- galba, nes jo pareiškimu dra- gūnai jį stipriai sumušė. Gy- dytojas rado jo galvoje nezy- mią žaizdą ir ant pečių mėly- nes. Daugelis inteligentų lie- tuvių, o taip pat ūkininkai gyvai rūpinasi Grigaičio liki- mu ir teirajasi apie jo paluo- savimą."

Gi 1956 m. redaktoriaus St. Kalabinskio paruoštoje doku- mentų knygoje "Carat i klassy posiadajance w walce z rew- olucija 1905 - 1907 r. w Krolew- stwe Polskiem" dok. nr. 357 Varšuvos generalgubernatorius Skalonas 1906 m. sausio 9/22 d. rašo Suvalkų generalgubernato- riui N. N. Gulkovskui šitokį raštą:

"Predlagaju Vašemu Pre- voschoditelstvu bezotlagatel- no obrazovat' po Vašemu us- motrieniju soviesčanije dlia vjisanenija vinovnosti Brzozy v izgotovlenij razrivnich snariadov, Grigaitisa, Andri- ūševiča v aktivnom rukovo- ditelstve litovskim revoliuci- jonym dvizenim i esli vi- novnost' ich soviesčanijem budet ustonovlena — rastre- liat' vsech troich. Prošu po-

toropitsa i deistvoval' bez poslabentij. Ozidaju Vašego otveta ob ispolnenij nastojašč- ego moego kategoričeskogo trebovanija v dvuchdnevnij srok. Podpis generaladjutant Skalon.

Vertimas į lietuvių kalbą: "Jūsų Prakilnybei siūlau sudaryti Jūsų nuožūra pasi- tarimą išaiškinti kaltę Brzozi sprogtamųjų sviedinių ga- minime, Grigaičio, Andriū- ševičiaus aktyviam dalyvavi- me lietuvių revoliuciniam ju- dėjime ir jeigu jų kaltę pasi- tarime bus nustatyta — su- šaudyti visus tris.

Prašau pasiskubinti ir vei- ti be sušvelninimo. Laukiū Jūsų atsakymo apie įvykdy- mą šio mano kategoriško rei- kalavimo laike dviejų dienų. Pasirašė generolas adjutanats Skalon."

1906 m. birželio 6 d. dr. P. Grigaitis pabėgo iš Suvalkų ka- lėjimo ir išvengė sušaudymo. Dabartiniai rusai komunistai taip pat dr. Grigaičiui nieko ge- ro neleima.

Kalbėjome apie garbingojo sukaktuviniško veiklą, praeiti. Bet kaip su ateitimi? Kas dr. Pi- jaus Grigaičio idėjas ir darbus tęs, kas jį pavaduos garbingo- je senatvėje? Prisiminkime jo artimiausio bičiulio ir žymaus tautininko prof. Stepono Kairio prieš mirtį mestą šūkį — veidu į Lietuvą, tariant, veidu į Lie- tuvių Tautą! Tautą, ten Tėvy- nėje, tautą — laisvoje išeivijo- je! Palaikykime artimą kontak- tų su broliais tautiečiais Lie- tuvoje. Sovietinis okupantas žiau- riomis priemonėmis trukdo mūsų ryšius, dirbkime galimy- bių ribose. Rašykime laiškus, siuntinėkime siuntinius, kas galime važinėkime į Lietuvą, kad ir rusų nustatytoms pen- kioms dienoms, siuntinėkime jiems savuosius leidinius, nors patenkančius tik į Vilniaus Lie- tuvių Akademiją, išskvieskim juo daugiau artimųjų žmonių iš Tėvynės į mūsų kraštą, at- vykstančius šitai sutikime, iš- sikalbėkime, juos paguoskime. Užkreskime tautiečius dr. Pi- jaus Grigaičio tautinėmis demo-

Mūsų spaudoje

Gegužiukas Marijonų lizde

Savotiškas Vatikano "naujas vėjas" pūsterejo Chicagos bro- lių marijonų bendrijoje, kurioje — Vatikanas ne Vatikanas — iki šiol atmosfera išsilaike be ma- žiausių klimatinių disturbacijų.

"Draugo" spalio 17 d. Nr. 245 trečiame ir ketvirtame pusla- piuose greta vienas kito sudė- ti du straipsniai dviejų autorių, bet iš priešingų teologinių sto- vyklų; kunigo daktaro J. Vaiš- noros, MIC (marijono), ir kuni- go daktaro Kęstučio Trimako S. J. (jėzuito), kur pastarasis su- niekina pirmojo skelbiamas min- tis, jas pavadindamas "kitų ba- dymu prisimerkus"...

Dr. Vaišnora savo veikla ir ra- šiniais yra gana plačiai žinomas senas, ypatingai konservatyvus ("progresyvieji nemirksdami pavadinu "reakcionierium") marijonų (MIC) teologas vete- ranas; Dr. Kęstutis Trimakas, buvusio žinomo Lietuvos diplo- mato, politiko ir krikščionių de- mokratų veikėjo Dr. Antano Tri- mako sūnus, jaunas jėzuitas, yra jų leidžiamų "Laiškų Lie- tuviams" redaktorius.

Vaišnora, kurį neperdedant galima vadinti lietuviškųjų teo- logų Kasandra (Cassandra, grai- kų mitologijoje Priamo ir He- kubos dukte, pranašė senovės Trojoje, kuriai buvo lemta, kad jai niekas netikėjo; tuo vardu vadinama bet kuri boba, be pa- grindo gąsdinanti artėjančia "sūdna diena"), nuo pat Vatika- no II Santarybos laikų Amerikos lietuviškuose laikraščiuose (Drau- ge ir Darbininke) lietuvius ka- talikus, gąsdina kad "dangus griūva". Tos rūšies Vaišnoros "pilyptikos" nekarta buvo cituo- tos ir Naujienose ir jam to pil- nai pakaktų, tačiau negalima nu- tyliėti tokio atvejo, kur jaunutis pašalietis jėzuitas marijonų laik-

kratinėmis ir socialinėmis idė- jomis, jo ilgametės kovos dva- sia, pasišventimu, idealizmu. Nepavargdami tęskime dr. Pi- jaus Grigaičio politikos, visu- meninės ir spaudos darbus! Dėkui visiems!"

raštyje "prisimerkusių kitų ba- dytojų" vadintų marijonų au- toritetą!

Minėtame "Draugo" 245 nr. yra J. Vaišnoros straipsnis "Kas auri aiškinti Susirinkimo nuta- rimus. Argi dėlto kaltas Vati- kano susirinkimas" ir Trimako straipsnis "Neleistina durti pri- simerkus. Atsiliepiant į du dr. J. Vaišnoros, MIC, straipsnius".

Dr. Trimakas savo straipsnio pradžioje atsikerta į du straips- nius po bendra antrašte "Argi kaltas Bažnyčios susirinkimas" ir "Naujūnai ir pavojai tiesai". Bet, atrodo, to dar nebus gana, nes Vaišnora tame pačiame Draugo nr. toliau tęsia savo pra- našystes ir žada dar toliau tęsti, pareikšdamas "Ar Susirinkimas viską reformavo, ar Bažnyčia tu- ri susipasauleti ir kitais klausim- ais pakalbėsime kitą kartą"...

Kas domisi teologijos daktaro Vaišnoros eremiadomis, štai bent pora citatų iš jo paskuti- niojo rašinio "Kas turi aiškinti Vatikano Susirinkimo nutari- mus":

"Deja, daugelis nesuprato tik- rosios Susirinkimo dvasios", pra- deda jis savo beviltišką jeremi- jadą... Net ir katalikų spauda... spauda net ir ta, kuri vadinasi katalikiškąja, toji pasaulio opini- jos formuotoja ir informatorė, įtakoje Bažnyčios priešų, ku- riams rūpi kuo daugiau piktžolių pasėti katalikiškoje dirvoje ir nu- stelbti kviečius (tikrąjį Bažny- čios mokslą), popiežiaus kalbų paduodama tik nuotropas... O tuo tarpu toje pačioje spaudoje kokio nors nukungėjusio dvasiš- kio, ar savo pašaukimu išdavu- sios vienuolės pareiškimai de-

dami ištaisais pūslapiais, net su nuotraukomis... Visur tad jau- čiamas, kaip šiurena pasipriešini- mo vėjas... netgi ir vienuolių bendruomenėse vis daugiau atsi- randa subtilių "sąžinės priešta- rautojų"...

K. Trimakas savo atkirtyje Vaišnorai, užvardintame "Ne- leistina durti prisimerkus" paci- tavęs eilę Vaišnoros įtarinėjimų, priekaištų ir pašaipų, ešą po Va- tikano Susirinkimo atsiradę "netikrų pranašų", "klaidų sklei- dėjų Bažnyčioje", "naujų teolo- gų" kabutėse ir pan., kaltina Vaišnora, kad jis šitai patuluo- jęs daugiausiai tuos vyrus, ku- rie Vatikano II Susirinkime bu- vo vyskupų ekspertai ir ypatin- gai nuvertina vieną tokį "naują teologą" jėzuitą Walterį J. Bur- ghardtą.

Kęstutis Trimakas savo straipsnio išvadose pirštu dur- damas į Vaišnora sako: "Kas į kito kalbą neįsijautęs, kitą pa- smerkia, duria prisimerkęs. Ir kas, be atodairo daugelį sup- plakęs į vieną juos apkaltina, taip pat duria prisimerkęs. Vis dėlto durti į kitus prisimerkus neleistina. Nepateisina to nė saugojimas Bažnyčios nuo klai- dy. Kodėl? Todėl kad, užuot Baž- nyčią apsaugojus, joje esantieji klaidinami, kaltinami nekaltus, ir trukdoma Bažnyčiai pratur- tėti naujom įžvalgom". J. Pr.

Jeigu nori sužinoti nauja- sias ir tikriausias žinias, kas de- dia pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIEDDIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaidu- jamų prekių labai prieinamomis, šeimėnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITES į mūsų vienintelę Čikagoje lietuvių įstaiga, turinčią tel- sę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą. Vedėjai: E. ir V. ZUKAUSKAI

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ
ROCKWELL FURNITURE CO.
2615 West 63rd St., Chicago, Ill. Tel. WA 5-1711
Biznyje virš 20 metų.
Pulkiniai ir gražiausi baldai už labai priethamas kainas. Atsilanky- kite. Sev. R. KATYCH yra videus dekoratorius, todėl patars ir pades išdekoruoti kambarius ir pritaikys baldų apšvietimą.

SEARS
HERITAGE
Memorials
Antkapiai ir Paminklai yra pilnai garantuoti Sears, Roebuck and Co.
KAINOS nuč \$79.95 į tą kainą įeina pristatymas ir padėjimas ant kapo.
Kapinių mokesčiai atskiral. Pigus, geras patarnavimas.
6153 South Western Ave. Tel. Hemlock 4-4800
THOMAS J. KEARNS, vedėjas

Mes mokame 5 1/4% METAMS ANT VISU TAUPYMO CERTIFIKATŲ MINIMUM \$5,000.00
MIDLAND SAVINGS
4040 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Telephone CL 4-4470
Frank Zogas President

Seni draugai, kaip geras senas vynas...
... abu su laiku gerėja. Ir Midland Savings bendrovėje mes didžiuojamės, kad toks didelis senų draugų skaičius mums patiki savo santaupas. Šis pasitikėjimas gerai parinktas. Per paskutinius 15 metų, kai bendradarbiauju su Midland Savings, ir per paskutinius du metus, kai esu jos preziden- tas, asmeniškai susitikau su daugeliu išti- kimų mūsų klientų ir kiekvieną jų skai- tau geru ir brangiu draugu. Aš esu giliau- siai įsitikinęs, kad glausta mūsų įstaiga, tiesioginis mūsų asmens asmeniui patar- navimas, ir mūsų patyrimas nuo 1914 me- tų buvo pats didžiausias veiksnys Midland Savings bendrovės sėkmėje. Teisybė, daugelis jaučiasi patenkinti didelėmis erdvėmis įstaigomis, ryškiomis iškaomis ir pasakiškais pastatais. Bet Midland Savings bendrovėje mes jaučiamės paten- kinti, jei galime patarnauti seniems draugams. Ar galime netolimoje ateityje ir vėl kuo nors Jums būti naudingi?
FRANK ZOGAS, PRESIDENT

4 3/4% 5 1/4%
PASSBOOK SAVINGS Paid and Compounded Semi-Annually
6-MONTH SAVINGS CERTIFICATES (Minimum \$10,000) or 1-YEAR SAVINGS CERTIFICATES (Minimum \$5,000)
Hours: Monday, Tuesday, Friday, 9-4:30 • Thursday, 9-8 Saturday, 9-1 • Closed Wednesday

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE • CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

ŽYDŲ GESTAPO

Beieškodami kas padėjo naciams išžudyti Varšuvos geto gyventojus, žydai juos rado savųjų tarpe

Tarp Lenkijos komunistinės valdžios ir žydų pastaraisiais metais vyksta gana nebedraugiškas "dialogas". Iš vienos pusės, Gomułkos valdžia, pataikaudamas savo bosams Maskvos Kremliuje, demonstruoja priešiską nusistatymą Izraeliui, iš kitos pusės, toli gražu dar nėra baigti žydų ir lenkų berniukai, kad Lenkijoje daugiau negu kituose hitlerininkų užimtuose kraštuose buvo išžudyta žydų.

Nors lenkai, norėdami savo rankas nusimazgoti, stengiasi apsteršti kitų, ypač lietuvių ir ukrainiečių rankas, kaip štai matyti iš Londone išleidžiamos kažkokio Iranek-Osmeko knygos, bet matydami, kad tuomi savo "nekalturni" žydų neįtikina, jie staiga pradėjo kaltininkų ieškoti pačių žydų tarpe ir, atrodo, apsciai jų rado.

Zemiau pateikiamos ištraukos bent kelių lenkiškų laikraščių ir kai kurių žydų pasisakymų, kurie ėmė įrodinėti, kad žydai patys "kolaboravę", padėdami naciams naikinti savo tautiečius.

"Horizonty" Paryžiuje reveliacijos

"Ypatinai tamsų okupacijos istorijos skyrių sudaro žydų tautos išdavikų bendradarbiavimas su vokiečių okupantais, būtent su Gestapo", pradeda straipsnį "Żydowskie Gestapo" lenkių laikraštis "Horizonty" Paryžiuje, pranešdamas, kad tomis temomis žydų Istorijos Instituto Biuleteneje esąs didelis Adomo Rutkowskio sudarytas žaltinių rinkinys. "Horizonty" informacijas savo straipsniui "Żydowskie Gestapo" pasisako sėmęs iš R. Gontarzo straipsnio "Trynastka" (Tryliktinė), paskelbto š. m. kovo 29 dieną Varšuvos dienraštyje "Kurjer Polski".

Štai jo pareiškimas: "Jau 1940 metų balandžio mėnesį Varšuvos žydų rajone atsirado žydų gestapo užuomazga, vadinama "Tryliktinė", dėl to kad

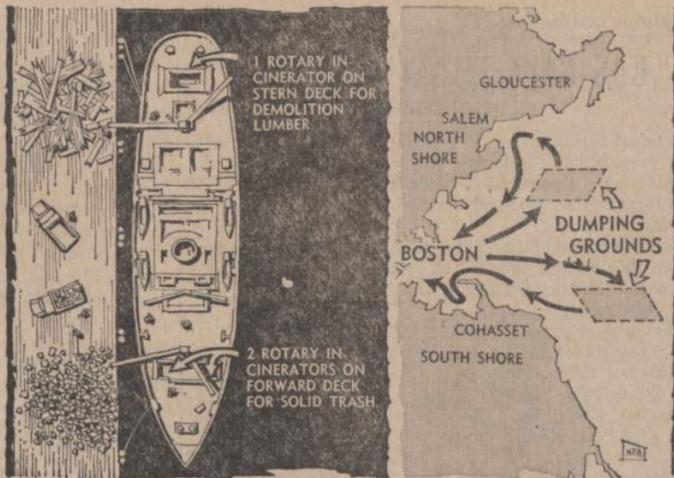
tokį numerį turėjo namas, (Leszno gatvė 13), kuriame ta užuomazga (komorka, jačeika) buvo įsimitusi.

Laikui bėgant "Tryliktinė" augo ir plėtėsi, apimdama daugelį įvairių biurų, institucijų ir įstaigų. "Tryliktinės" sudėtį be kitų: Istaiga kovai su lupikavimu ir spekuliacija; žydų pagalbos paruoša; Saikų ir svarų kontrolės istaiga; Leszno rajono nujudimo turto komisarinė istaiga; Plakaty kontrolės getuose biuras; Žydų 1939 metų karo invalidų sąjunga; Bendra ūkinė savišalpa; žydų titybos sektorius; Jaunimo sektorius; Darbo apsaugos sekcija; Hebraistų ratalis; Priverstinųjų darbų skyrius; Rašytojų ir artistų patronatas; Prekybos ir verslo skyrius; Kovos su nusikaltimais ir valkatavimu jaunimo tarpe skyrius; Priešsavišalpa; o taip pat daugelis diversinių organizacijų kovai su pasipriešinimo sąjūdžiais.

Abramo Ganzwajcho asmenybė

Visi tie pavadinimai, aišku, buvo tik iškaba, po kuria slėpėsi žydų gestapo "kamaraitės" (komorki, "jačeikos"). Užteks pasakius, kad pavyzdžiui iki kelių tūkstančių asmenų išaugęs Pagalbos paruošos skyrius per visą savo egzistavimo laiką niekam nesuteikė jokios mediciniškos pagalbos ir neturėjo jokio medicininio įrengimo, nei jokio gydymo ir slaugymo personalo. "Tryliktinės" šefas ir jos vyriausias organizatorius buvo Abram Ganzwajch. Kas buvo šis žydų gestapo viršininkas?

Gimęs 1904 metais Čenstachovoje jis buvo "Tarbut" mokyklų (kuriose dėstomoji kalba buvo hebrajų) mokytojas, priklausė Poalej-Syjonio dešinei. Hitleriui atėjus į valdžią Vokietijoje, Ganzwajch, tuo metu buvęs žydų Vienaio leidžiamo laikraščio "Gerechtigkeit" bendradarbis, netrukus buvo užverbutas į hitlerinę žvalgybą. Užėmus

Bostono miesto vadovybė nutarė įvairias atomas laivais vežti į jūrą, sudeginti ir pelenus išmesti. Numatytos dvi vietas pelenams paleisti. Specialistai nori pirma iširti, ar kartais sudegintų atmatų vertimas į jūrą nepakenks jūros gyvūnijai.

Austriją, jo bosai išsiuntė jį į Lenkiją. Lodzėje buvo įsteigtas tariamai antihitlerinis lenkų kalba savaitraštis "Wolność" (Laisvė). Vos tik įmaršavę į Lodzę 1939 metų rugsėjo mėnesį hitlerininkai suareštavo visus tos "Laisvės" prenumeratorius. Ganzwajch su bendradarbių grupe išsiūstas į rytus, kur Vilniaus, Balstogės ir Lvovo rajonuose steigė hitlerinų šnipų tinklą. Hitleriui užpuolus SSSR, Ganzwajch nukreipiamas į Varšuvos žydų getą... Tiek iš Rutkowskio.

Žymus hitlerininkų okupacijos Lenkijoje dalykų žinovas, Vyriausios Hitlerininkų Nusikaltimais Lenkijoje Tirti komisijos bendradarbis žydų tautybės Lenkijos pilietis Dr. Szymon Datner žydų Istorijos Instituto Biuleteneje nr. 1/1951, pusl. 72 apie žydų su vokiečių policijos organais bendradarbiavimo problemą šitaip rašė:

"Didžiausias ir nepamirštinas žydų Tarybos Varšuvoje išdavimas (zdrada), kurs pasireiškė formoje sutikimo praveisti "išgyvendinimą" (žydų iš Varšuvos ghetto tariamai perkėlimą kur kitur) kartu su žydų Tvarkos Tarnybos (žydų policija gete) pasilikus nenumazgojama dėmė žydų geto valdžios garbei".

Kitas žydų autorius Marek Edelman savo veikalė "Getto kovoja", kurį išleido Bundo CK Varšuvoje 1945 metais, rašo: "Vokiečiai privedė prie to, kad žydų Taryba pati ištarė mirties sprendimą daugiau kaip 300,000 Varšuvos geto gyventojams. Niekas niekuomet dar tiek atkakliai neatliko savo darbą kaip žydas policininkas..."

Nacių filmas apie žydų žudynes Lenkų spauda plačiai komentuoja vieno Lenkijos žydo, Anglijoje gyvenančio Dr. Aleksandro Bernfeso apsilankymą Varšuvoje su savo pagamintu sukrečiančiu dokumentiniu filmu iš Varšuvos žydų geto eksterminacijos nacių okupacijos metu. Bernfes buvęs apsilankęs Varšuvos lenkų laikraščio "Stolica" redakcijoje, kur pasakojo, kaip jis tą filmą pagamino.

Hitlerininkai dėl pačiam Bernfesai nesuprantamų sumetimų padarę smulkmeniškai tikslią filminę dokumentaciją išžudyti nusmerktos miesto dalies. Tas darbas buvęs pavestas atlikti vienam fotografui esinininkui, kurs su dideliu kruopštumu nufilmavęs daugybes pasibaisėtinų "pragariškų" scenų. Londono Sunday Times be kitko įsidėjęs reprodukcija scenos, kur nufotografuotas geto žmonių vedimas išvežimui suaikinti. Pirmoje vietoje matyti kokių 8-10 metų berniukas su aukštyn iškeltomis rankomis. Tas pats berniukas pastebimas kitoje nuotraukoje, dar "normaliam" gyvenimui tebesant gete. Taip pat nuotraukoje, kur matomas iš bado gatvėje miręs žydas, mažas vaikas pakėlęs to lavono galvą "pozuoja" hitleriniam fotografui...

Tokį hitlerininkų savo baisaus prieš žmonių nusikaltimo veiksmų dokumentavimą Dr. Bernfes aiškina polskiško charakterio savybe, viską daryti kruopščiai, dokumentuotai. Karui pasibaigus visas hitlerininkų baisenybių archyvas patekęs į sąjungininkų rankas ir iš jų į lenkų rankas. Aleksandras Bernfes atvykęs iš Londono į Varšuvą paieškoti daugiau dokumentų apie žydų eksterminaciją ir paprašyti lenkų valdžios, kad globotų žydų Lenkijoje eksterminacijos dokumentus. Tas iš nacių nuotraukų sudarytas filmas, matyti, bus lenkų naudojamas ne tiek kaip kaltinimo aktas Vakarų sąjungininkams, kad nieko nepadare milijonams žydų apginti nuo išžudymo, kek įtakingiems, galingiems ir turtingiems žydams Jungtinėse Valstybėse ir Didžiojoje Britanijoje ir, gal būt, svarbiausia, kaip atkirtis pasaulio žydams, kurie dėl Lenkijos žydų likvidacijos žymia dalimi kaltina lenkus talkininkavus hitlerininkams — parodyti, kad patys žydai ne vien talkininkavo savo tautiečių žudikams, bet žymia dalimi patys savo parašais ir savo rankomis tuos žudymus vykdė.

Žydų tarybų ir policijos kolaboracija Londono "The Sunday Times"

praeito balandžio 21 d. aptardamas Bernfeso iš nacių nuotraukų sudaryto filmo vaizdus, rašė, esą Dr. Bernfes tvirtina, kad jo nuotraukų rinkinys yra ne tik apkaltinamas nacių, bet lygiai ir britų bei amerikiečių valdžių, kurios atsisakė tikėti lenkų pažemio pranešimams, jog hitlerininkai vykdė visų Lenkijos žydų sistemingą likvidaciją. Bet pats Dr. Bernfes visai aiškiai į tą kaltinamųjų suolą sodina ir pačius žydus, "kurie tais laikais saugiai sėdėjo New York'e ir Londone ir tylėjo", net ir Varšuvos išnaikinimo getuose

40 m. vedybinio gyvenimo sukaktį minėjo Radauskai

Staigmenos būdu buvo pagerbti Ona (Tamošiūnaitė) ir Leonas Radauskai, 6223 S. Albany, Chicagoje, minint 40 vedybinio gyvenimo sukaktį. Svečius sukviėtė ir minėjimą suruošė jų pačių namuose jų vienintelė dukra Bernice ir jos vyras Don Gylo, talkininkaujant draugėms — Julijai Dikšas, Onai Rudis, Jo-

sephine Kukšta, Ellen Pilitauskas, Antaninai Juskienei, Mary Dapkus, Valerie Samolis ir Tilije Valkauskas.

Atvažiuo ir iš toliau: Leono sesers šeima Agita ir Kont. Zakarai iš Kenosha; geri draugai Kasparaičiai ir Kapociai iš Racine; Butky ir Guoky šeimos iš Waukegan.

Ona yra visų gerų darbų rėmėja ir dalyvauja visuomenės veikime. Prie šios progos dovano gavo dešimtį plokštelių iš Lietuvos nuo giminių.

Leonas, dabar išėjęs į pensiją po ilgų metų darbo, yra buvęs "chef" — virėjas keliuose didesniuose viešbučiuose ir restoranuose.

Radauskai apsigėdė Lietuvoj, Smilgių miestelyje, Aukštaitijoje. Jų dukra ir žentas augina mažytę dukrelę Michelle; ir ką tik persikėlė į nuosavus namus, Elk Grove, Ill. Donna Kamm

žydų "savivaldos" ir "tvarkos" pareigūnus.

"Mano filmo tema nėra pataikavimas Lenkijos šmeižikams", pasakęs Bernfes "Stolica" redakcijai. "Fotografijos aparatas nemeluoja. Kartojta visa, ką mato. Pavyzdžiui, žydus policininkus, lazdomis mušančius žydų vaikus juos pakraunant į sunaikinimo transportus. Arba žydų tarybų narius, besidarbuojančius hitlerininkų likvidacinei akcijai. Tie žmonės, kai jie nebebuvo reikalingi, taip pat buvo sunaikinti... Jei mūsų akyse įvyko laisva prekyba, kur sionistai už pinigų pardavė VFR (Vokiečių Federacinei Respublikai) geto aukų atminimą, tai filmas parodo, kas parduota". J. Pr.

AMERICAN TRAVEL SERVICE
WALTER RASK, prezidentas
9727 So. Western Ave.,
Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvų, laivų, traukinių bilietus ir paruošiamas kelionių dokumentus į visus pasaulio kraštus. Pildome aplikacijas tiems, kurie atėjęsiais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

Apraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Kūrkite geresnę ateitį

Išjunkite į CHICAGO TAUPYMO BENDROVĖS Taupytojų Praturtėjimo Planą! Pasirinkite Jums tinkamiausią Mėnesinį Taupytojų Praturtėjimo planą iš žemiau nurodytos lentelės, sudarytos pagal dabar taupymo knygelėse mokamus 4% %. Pradėkite taupyti dabar geresnei savo atečiai.

ŠTAI MĖNESINĖ TAUPYMO LENTELĖ:

MĖNESINĖS SENTAUPOS	MĖNESINĖ TAUPYTOJŲ PRATURTĖJIMO LENTELĖ											
	2 YRS.	4 YRS.	6 YRS.	8 YRS.	10 YRS.	12 YRS.	14 YRS.	16 YRS.	18 YRS.	20 YRS.		
\$10.00	\$252.13	\$524.08	\$833.30	\$1,167.46	\$1,534.51	\$1,937.70	\$2,380.57	\$2,867.04	\$3,401.40	\$3,988.36		
20.00	504.26	1,058.16	1,666.59	2,334.91	3,069.02	3,875.39	4,761.14	5,734.08	6,802.80	7,976.72		
30.00	756.39	1,587.25	2,499.89	3,502.37	4,603.53	5,813.09	7,141.71	8,601.12	10,204.20	11,965.08		
40.00	1,008.53	2,116.33	3,333.18	4,669.82	6,138.04	7,750.78	9,522.28	11,468.16	13,605.60	15,953.43		
50.00	1,260.66	2,645.41	4,166.48	5,837.28	7,672.55	9,688.48	11,902.85	14,335.21	17,007.00	19,941.79		
60.00	1,512.79	3,174.49	4,999.78	7,004.73	9,207.06	11,626.17	14,283.42	17,202.25	20,408.40	23,930.15		
70.00	1,764.92	3,703.58	5,833.07	8,172.19	10,741.57	13,563.87	16,663.99	20,069.29	23,809.80	27,918.51		
80.00	2,017.05	4,232.66	6,666.37	9,339.65	12,276.08	15,501.56	19,044.56	22,936.33	27,211.19	31,906.87		
90.00	2,269.18	4,761.74	7,499.66	10,507.10	13,810.59	17,439.28	21,425.13	25,803.37	30,612.59	35,895.23		
100.00	2,521.32	5,290.82	8,332.96	11,674.56	15,345.09	19,376.95	23,805.70	28,670.41	34,013.99	39,883.59		

TURTAS SIEKIA VIRŠ \$90,000,000.00

JOHN PAKEL, President

5 1/4%

Certifikatų sąskaitos
Certifikatai išduodami tūkstantinėmis. Mažiausiai turi būti \$8000. Pelnas mokamas kas šeši mėnesiai.

4 3/4%

Ant visų knygelėlių sąskaitų

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪŠŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- Free community rooms for your organiz'n meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
- Sell & redeem U.S. Bonds
- Two large free park'g lots
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Assn.

6245 So. WESTERN AVENUE

Tel.: GR 6-7575

HOURS: Pirmad. — 12:00 P. M. — 8:00 P. M., Antrad. — 9:00 A. M. — 4:00 P. M., Treč. — Uždaryta visą dieną, Ketvirtad. — 9:00 A. M. — 8:00 P. M., Penktad. — 9:00 A. M. — 8:00 P. M., Šeštad. — 9:00 A. M. — 12:30 P. M.

ILLINOIS GYVENTOJAI PASILGĖ ENERGINGOS IR SAŽINGOS ADMINISTRACIJOS! ŠIE VYRAI JUMS JĄ UŽTIKINS!

R. B. OGILVIE GOVERNOR

V. V. ADAMKUS TRUSTEE, METROPOLITAN SANITARY DISTRICT OF GREAT CHICAGO

A. VALUKAS JUDGE, CIRCUIT COURT

Būkime vieningi • Balsuokime už respublikonus • Balsuokime už Lietuvius.

HIGH RATES

4.75%
Per annum on regular Savings

5.25%
Per annum on Investment bonus

Savings Insured to \$15,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Isteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams	\$16.00
pusei metų	\$8.50
trims mėnesiams	\$4.50
vienam mėnesiui	\$1.50
Kitose JAV vietose:	
metams	\$14.00
pusei metų	\$7.50

Čekoslovakijos federalinė respublika

Sekmadienį Čekoslovakijos pralamentas vienbalsiai pasisakė už sukūrimą federalinės respublikos, kurią sudarys Čekija ir Slovakija.

Praeityje tarp čekų ir slovakų dažnai pasireiškėdavo nesutarimų. Slovakai nusiskųdavo, kad jie yra čekų skriaudžiami ir neturi tinkamos reprezentacijos valdžioje. Pasinaudodamas tais nesutikimais, Hitleris, užgrobus Čekoslovakiją, sukūrė lyg nepriklausomą nuo Čekijos slovakų valstybę.

Po nacių pralaimėjimo dvilypė Čekoslovakijos respublika vėl susijungė, nors trintis tarp čekų ir slovakų vis dar tęsiasi. Slovakai vis dar jautėsi lyg antros rūšies piliečiai, kuriuos tiek ekonominėje srityje, tiek politikoje nestelbė čekiai.

Iš dalies tai buvo ir suprantama. Čekai pirmavo dėl tos paprastos priežasties, kad jų rankose buvo pramonė. Jie gyveno didžiuliuose miestuose, kur pramonė buvo labai aukštai išsivysčiusi. Aišku, kad kartu su pramone jų rankose buvo ir prekyba.

Tuo tarpu slovakai gyveno piet-rytinėje krašto dalyje ir daugiausia vertėsi žemės ūkiu.

Kai 1948 m. įsigalėjo komunistai, tai tarp čekų ir slovakų nesutarimai lyg ir pranyko: jie vienodai buvo Stalino užkarto režimo spaudžiami ir engiami. Ir tai tęsėsi per 20 metų, kol pagaliau stalinistai buvo nuverstai ir prasidėjo Dubčeko laikotarpis.

Dviejų valstybių federacijos sukūrimo klausimas ir vėl atgijo. Ir štai prieš Maskvos pageidavimą parlamentas pasisakė už tokią federaciją, suteikdamas Slovakijai plačias autonomines teises. Tiek Čekija, tiek Slovakija nepriklausomai tvarkys žemės ūkio reikalus, turės atskiras teisingumo, sveikatos ir komunikacijos ministerijas. Tačiau užsienio reikalų, užsienio prekybos, krašto gynybos ir finansų ministerijos bus bendros abiem valstybėms.

Be to, ir pati Čekoslovakijos komunistų partija tvarkys federatyviais pagrindais, atseit, susidės iš dviejų partijų, — čekų ir slovakų.

Maskva, kaip teigiama, labiausiai buvo priešinga dviejų partijų federacijai. Iki šiol atskiros čekų komunistų partijos nebuvo (buvo tik bendra partija). Beveik nėra abejonės, kad nauja čekų komunistų partija pasisakys

PLB seimui pasibaigus (7)

KAS GALI VIEŠAI KALBĖTI

P. STRAVINSKAS

PLB seimo paskutiniame posėdyje, pavadintame "iškilmingu posėdžiu", Dr. Kęstutis Keblys skaitė paskaitą "Valstybingumas ir tautiškas".

Ta paskaita turėjo būti ne tik turininga (kokia tinka iškilmingam posėdžiui), bet ir labai kultūringa, nes posėdyje, kaip rodė seimo darbų programa, turėjo būti gi pagerbti kultūrininkai ir kultūros darbuotoja.

O buvo ji tiesiog skandalinga: visai ne ji tema, galima sakyti, be jokio turinio, prigrūsta visokių niekalų ir įžeidinėjimų. Dėl jos esu jau kiek pasisakęs pask. Laisvosios Lietuvos laidoje (str. "Daug drąsos, bet maža išminties"), bet dar manau kiek vėliau ją panagriniėti ir Naujienose. Ta nevykusi paskaita verčia mus susirūpinti viešųjų kalbėtojų parinkimu.

I. — Ar turime mes gerų kalbėtojų?

Manding, turime jų apšėiai; ne tik iš visuomeniniame gyvenime prasikišusiųjų (vadais pasidarusiųjų) bet ir iš kuklų gyvenimą vedančiųjų. Žinau eilę mūsų gabiųjų teisininkų, kurie turi daug žinių, pilnos idėjų, galėtų jomis viešai suvaziavimų ar šiaip susirinkimų dalyviais pasidalinti, tik jie, deja, kažkaip nustumti į šalį, užmiršti ir viešaisiais kalbėtojai nekvičiami.

Gerais kalbėtojai galėtų bū-

už Dubčeko rėmimą ir, tai darydama, dar labiau sustiprins jo poziciją, kas, suprantama, Maskvai nėra pageidaujama.

Nors oficialiai nuo sekmadienio jau įsikūrė Čekų — Slovakų Federalinė Respublika, tačiau tvarkytis pagal federalinius nuostatus tos valstybės pradės tik nuo 1969 m. sausio 1 d.

Pagerbė Masaryką

Per dvidešimt Čekoslovakijos komunistų valdymo metus Thomas G. Masaryko vardas beveik nebuvo viešai minimas. O jeigu ir buvo minimas, tai su panieka. Tuo tarpu joks kitas asmuo tiek daug nenusipelnė, tiek daug nenuveikė išgavimui nepriklausomybės Čekoslovakijai, kaip jis.

Daugiausia Masaryko pastangomis 1918 m. Čekoslovakija buvo pripažinta kaip nepriklausoma valstybė. Jis sudarė tarybą, kuri buvo lyg egzilinė valdžia, iš kurios vėliau buvo sudaryta ir pastovi valdžia.

Masarykas buvo pirmas Čekoslovakijos prezidentas nuo 1918 iki 1935 metų. Jo prezidentavimo laikotarpiu Čekoslovakija nepaprastai sutvirtėjo ekonomiškai ir buvo laikoma pavyzdgingiausia iš visų naujai susikūrusių valstybių.

Kadangi Masarykas nebuvo palankus komunistų doktrinoms, tai Maskvos paskirti kvilingiai Čekoslovakijai valdyti stengėsi jo vardą nužeminti ir iš Čekoslovakijos nepriklausomybės atgavimo istorijos išbraukti.

Nepasisekė. Vakar minėdami Čekoslovakijos 50 metų nepriklausomybės sukaktį, čekoslovakai nepaisydami Maskvos drausmės, iškilmingai paminėjo ir Masaryką. O studentai net drįso pasisakyti prieš Sovietų okupaciją ir bandymą užgniaužti tą laisvę, kuri buvo atgauta šių metų pradžioje, kai kraštui pradėjo vadovauti Dubčekas.

Maskva tankų pagalba okupavo kraštą. Tačiau ar tų tankų pagalba ji pajėgė visiška užgniaužti laisvės troškimą Čekoslovakijoje, tai kitas klausimas.

ti ir daugelis kitų profesijų kuklių žmonių, nors ir neturinčių didelio garso. Ir jų daugelis mūsų nepastebimi.

II. — Kalbėtojai iš jaunųjų

Būtų labai gražu, kad mūsų tribūnose vis daugiau pasirodytų jaunosios kartos vyrų, net ir moterų, mergalių. Jų tarpegi turime net labai stiprių intelektualinių jėgų.

Jų, tiesa, ir pasirodo (juk ir Kest. Keblys buvo iš jaunųjų), tik kad tie jaunieji, žiūrėk, savo kalbose "iškrysta į lankas" ir kartais nušneka nei šj, nei tą (kaip PLB prelegentas K. Keblys). Todėl tie, kurie kviečia asmenis viešaisiais kalbėtojais, turėtų iš anksto susitarti su jais konkrečiai dėl temos, kad klausytojai nebūtų kalbėtojo prikaityti (kaip prigavo PLB seimo dalyvis K. Keblys, pasiskelbęs kalbėsias tema "Valstybingumas ir tautiškas", o nušnekėjęs dievai žin ką).

III. — Kalbėtojų sąžiningumas

Viešai kalbai reikia sąžiningai pasirošti. Tą turėtų atminti visi kalbėtojai, netgi ir tie, kurie turi daug žinių, sakytum, kokią "žinių atsargą".

Teko kartą girdėti vieno mūsų, rodos, didelio ir plataus proto vyro kalbą, neverta nei penkių centų. Oratorius (matyt, labai pasitikėdamas savimi) pasakojo auditorijai niekų niekus, pats laiką gaisdamas ir kitus savo mulkinimais gaisindamas. Kalbėjo visai nepasirodęs.

Tokios kalbos — tai absoliuti nesiskaitymas su klausytojais, tiesiog jų įžeidimas. Jų neturėtų būt.

IV. — Kaip padrausinti viešai kalbėti mūsų neprašiusius?

Siūlyčiau jiems pasimokinti drąsos (viešai kalbėti) iš antikinės Graikijos žymaus karo vado ir politiko Alkibiada.

Alkibiadas buvo labai narsus karys, bet neprašus kalbėtojas.

Būdamas demokratų partijos vadas, jis betgi turėjo viešai kalbėti.

Jis kreipėsi į filosofą Sokratą, prašydamas patarimo.

— Klausyk, Alkibiada, — sako jam Sokratas, — ar bijai tu kalbėti su batsiuviu, atnešęs jam pataisyti batus?

— Ne, nebijau.

— O ar bijai tu pasikalbėti su variakaliu, duodamas jam pataisyti savo kokį indą?

— Irgi nebijau.

— Tai gal tu bijais pirklio, siūlydamas jam ką parduot ar norėdamas iš jo ką sau nusipirkt?

Taip moderniškai menininkai įsivaizduoja Nukryžiuotąjį. Jis kabos Romoje, prie ispaniškųjų laiptų. Paveikslas imtas saulei pakrypus vakarus.

— Absoliučiai ne! — atsakė jau kiek pyktelėjęs Alkibiadas.

— Tai, žiūrėk, Alkibiada, iš tokių žmonių susideda visa Atėnų tauta. Jei tu nebijai pasikalbėti su vienu tų žmonių atskirai, tai ko tau bijoti jų, kai reikia pasikalbėti su daugiu jų iš karto?

Ir taip Alkibiadas, tik vieną kalbėjimo meno pamoką pas Sokratą paėmęs, išmoko viešai ir be baimės viešai kalbėti.

Tepasimokome iš jo ir mūsų neprašieji.

V. — Kada reikia išmintingai patylėt?

Ogi tada, kai neturi ko visuomeniškai vertingo arba negebi to aiškiai, visiems suprantamai pasakyti.

Tada ne tik nesimk viešojo kalbėtojo (pranešėjo, prelegento, paskaitininko) pareigos, bet nekalkbė viešai nei "prašau žodžio" teise.

Tik nelaimė, kad daugis mūsų "drasulių" to nesupranta. Jie veržiasi suvaziavimuose ar susirinkimuose kalbėti, neturėdami ko dorą pasakyti.

Dėl to vokiečių priežodis ir sako, kad "protiškai kalbėti sunku, bet protiškai patylėti dar sunkiau" ("Klug zu schweigen noch viel mehr").

Reikia mums pradėti kovą su visokiais plepiais, kurie trukdo mūsų suvaziavimus ir susirinkimus savo beprasmiškais įsiterpimais, aksiomų aiškinimais ir pan.

Reikia visiems žinoti, kad kalbos menai priklauso ir išmintingam patylėjimui (kai nereikia kalbėti).

Kai mūsų konferencijose, kongresuose, seimuose ar kituose suvaziavimuose bus tik geros, turiningos ir gerai perduodamos kalbos, geri pranešėjai, geri paskaitininkai, kai bus tik savęs vertos, esminės diskusijos (grinėjama klausimais), kai nebus nereikalingų paklausimų ar šiaip kitų beprasmiškų įsiterpimų, tai, iš tikrųjų, mūsų suvaziavimų darbai bus produktingesni, negu dabar. Tą pat galima pasakyti ir apie mūsų eilinius visuomeninius susirinkimus.

Dviejų mėnesių Chihuahua šunytis nešamas savininkės krepšyje. Šunytis eina ten, kur savininkė jį nuveda.

JUOZAS STROLIA

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS

1940-45 m. atsiminimai ir įspūdžiai

Visi orkestro artistai turėjo teisę gauti veltui bilietus — kontramarkas, bet į operas ir operetas niekuomet negaudavome, nes operose visi turėdavome dalyvauti, o operetose nors ir būdavo sumazintus orkestro sąstatas, tai laisvieji orkestro artistai visvien negaudavo bilietų, nes niekuomet nebūdavo laisvų vietų kur atsisėditi. Taip gyvas buvo teatrų gyvenimas ir taip aistringai lankydavome visus jo parengimus meno, o ne karo, ištroškusi Saksonijos sostinės publika.

Čia tenka nepamiršti, kad ligi kalbamojo meto Derzdenas buvo laikomas, nelyginant, kokia karo užmiršta lobij sala, kurios padangų dar nebuvo perskridę priešų lėktuvai. Taigi, Saksonijos sostinėje kultūrinis gyvenimas slinko tiesioginiai visai nepaliekamas karo baisenybių. Visiems operų, dramos teatrų, koncertų ir kitų kultūrinių pramogų rengėjams nereikėdavo eiti į gatvę meškierioti ir verbuoti publikos, kaip kad biznio šalyse būna verbuojami į privačias ligonines net ligoniai, o į meno mokyklas verbuojami šeimos studentai. Publikos Drezdene būdavo visur pilna. Turėdavo jos labai daug net tokios įstaigos kaip, pvz., puošni kavinė "Regina", kur būdavo labai įdomios ir įvairios liksmos vakaro programos ir kur kiekvienas staliukas turėdavo dideliais elektros šviestais apšviestas telefonus. Tad kiekvienas, į vakaro programą atsilankęs, galėdavo telefonu susijungti su bet kuriuo kitu staliuku ir su gražiaja lytimi "pilstyti iš tuščio į dyką" arba ir rimtai pasikalbėti, jei atrodė, kad kito stalielio igula yra įdomi ir imponuojanti, arba kurią nors gražuolę pakviesti šokti.

Augustiniečių rūšys (Augustinerkeller), tuoju pasukus į dešinę iš Pragos gatvės, buvo beveik po žeme, po kadaise buvusiu Augustiniečių vienuolynu. Čia grodavo nemažas vien tik moterų simfoninis orkestras, kuris publikai pateikdavo tiek koncertinės, tiek ir lengvo žanro ir net šokių muzikos.

Čia suminėjau vos tik porą aukštesnio kalibro pramoginių teatrų. Bet jų buvo Drezdene labai daug. Ne tik aukščiausiu suminėtoje meno ir pramogų įstaigoje slinko gyvas, pulsuoji gyvenimas, daugelyje ir kitų panašių įmonių būdavo pilnos prikimštos publikos ir čia virė linksmas nerūpestingas sostinės didmiesčio gyvenimas, kurio, pvz., čia JAV-bėse už jokių pinigų nebūtų galima surasti ir kuris nestelbdavo viską naikinančio karo realybę.

S. ANT NESENŲ LIETUVOS VYČIO PĖDSAKŲ...

Rodos, kad 1912 - 43 metų teatro sezono laiku vyriausias operos dirigentas bavaras Kurt Eichhorn ir didelė dalis orkestro ir kitų artistų išsirengė viena gražų žiemos popietį nusipurtyti besikartojančią teatrų kasdienybės rutiną, padaryti iškyla į Moritzburgą, ten užsimiršti ir bent dieną pagyventi laisvai ir — tik įsivaizduokime! — kaž kur už Drezdeno miške esančiame ištaigingame Saksonijos hercogo restorane be maisto kortelių prisivalgyti karpių kepsnių, virš jų vis užgeriant geru vynu.

Vynas Saksonijoje nebuvo normuojamas ir buvo pigus, todėl jame dar galima buvo maudytis. Nenormuotos karpių kepsnių vakarienė buvo betgi viliojantis dalykas. Visa linksma kompanija iš Drezdeno išvykome bent kelio/olka kilometrų siauro geležinkelio traukinėlia. Nebetoli karalių medžioklės pilies Moritzburge išlipė iš traukinėlio, visi ejo me per laukus pėsti. Si kelionė buvo tikrai linksma. Jei kuris nors pašalinis žmogus buvo matęs to didelio mūsų išdykaujančio bū-

rio žygi, jis jokiū būdu nebūtų galėjęs įtarti, kad tai žygiuoja teatralai, nes viskas, kas vakar mums dar buvo įtemptai teatrališka, žygiuojant per snieguotus Saksonijos laukus, vienu metu buvo išgaravę. Nebejautėme ne tikai karų, bet mums neherūpėjo nei "Notre Dame", nei "Rigoletto", nei "Freischuetz", nei kitos operos ir operetės, kiekviena su savo skirtinga dvasia ir su skirtingu stogučiu.

Buvo visų tik pakilusi nuotaika su kažkurio, dar niekuo nepagrįsto džiaugsmo priemonėmis, linksmu nerūpestingu juoku, dainomis ir, pačiame teatro veiklos gyvenime nežinotomis išdaigomis, nes mes dabar buvome tik žmonės. Žuonės, nors ir trumpam laikui, bet be jokio pareigų, kurios buvo palikusios kažkur toli už kalnų. Buvome žmonės, kuriuos galima būtų palyginti su Lietuvos ūkininko raguotu žalmargių dainų banda, nutrukusia nuo kasdieninio ryšio ir dabar brendančia per neapsaugotus javų laukus.

Tiesa, mūsų "banda nuo žalmargių bandos skyrėsi tuo, kad mes ejo me dar į hercogų restoraną, o ne iš jo, taigi, dar niekas mūsų nėjo keturimis ir nemaurojo. Mūsų būrys kitaip išdykavo: mėtėsi sniegu, kai kas stumdėsi arba gynėsi nuo kolektyvaus agresyvių mergaičių antpuolio. Žinoma, buvo ir tokių, kurie buvo patriotiškai nusiteikę ir, gal būt, kad atsiminę savo studentavimo dienas, su užsidegimu traukė dainų apie germanų vado Arminijaus (Hermano) pirmąsį sumuštuosius romėnus su jų karu vadu, istorijoje išlikusiu kaip Quintilius Varus:

Als die Roemer frech geworden,
Sinn - serin sinn sinn sinn,
Zogen sie nach Deutschlands Norden,
Sinn - serin sinn sinn sinn,
Vorne mit Trompenschall:
Te - rae - tae - tae - tae - tae - rae
Ritt der Generalfeldmarschall,
Te - rae - tae - tae - tae - tae - rae.

Herr Quintilius Varus
Wau wau wau, wau, wau,
Schnae - de - raeng - taeng
Schnae - de - raeng, de - raeng - taeng - taeng

(Kai romėnai akiplešomis pavirto —
Traukė jie į Vokietijos šiaurę
Prie ky su garsais trimių
Jojo generolas feldmarsšalas
Penas Quintilius Varus
Šne - de - reng - teng,
Šne - de - reng - de - reng - teng teng.)

Šis romėnų karo orkestro pamėgdžiojimas, ypač jo priedainis "Šne - de - reng, de - reng - teng - teng", sklido per ploną sniego apdangulą išsklotos Saksonijos laukų slėnius ir per netoli esančių miškų viršūnes, net ir dainuotojams nutilus, kažkur miško ir kalnų tarpeliuose įdomiai nuaidėdamas.

O labai norėjosi, pasiklydus į plačius Saksonijos laukus visa krūtine užtraukti lietuviškai kurią nors Lietuvos laukų dainą. Deja, toje visoje išlylautoji grupėje mes su Sadausku tebuvome tik du lietuviai. Al. Kuciūnas, rodos, buvo palikęs teatre prie kurių nors akompanavimo pareigų.

Kadangi mes vykome į miško restoraną, į kurį dar netolimoj praėty Saksonijos hercogai, kurfiurstai iri kitū didžiūnai po medžioklių miške, susirinkdavo ir ligi visiško nusigėrimo lėbaudavo "aplaistydami savo medžioklės laimikius, tai daugeliui mūsų iškytos dalyvių visai nerūpėjo nei romėnų vadas Quintilius Varus, nei Hermano žygiu atitaisytoji germanų garbė, o daugiau į galvas lindo mintys apie patį restoraną ir kokie skanus karpių kepsniai ir vynas ten mūsų laukia. Todėl ir jų dainų turinys atitiko jų mintis. Kitame būrelyje jie eidami traukė taip pat seną studentų dainą lotyniškai:

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŠIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: Prospect 8-3229
Rezid. telefonai: WAlbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima liginis pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti HU 8-3222

Telefonai: Prospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisai uždaryti.
Rez.: 3241 WEST 64th Place
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9
antrad., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštad. tiksliai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr.,
ketv. 2-5, 7-9 val. Penkt. 2-5 ir
šeštad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6122 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-4467
DR. BR. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. d.
Trečiadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak.,
antrad., penktad. 1-4 popiet.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 6-8 val. po pietų. Šeštad. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Sv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Pirm. nuo 6-8 v. v., antr., ir
ketv. nuo 9 iki 11-tos ir nuo 6 iki 8
val. v., penkt. nuo 9 iki 11 ryto.
Kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpublic 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiadienį,
penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

JONAS VAICIŪNAS
KOVA UŽ LIETUVIŠKAS PAMALDAS
II

Demonstracijos prieš prel. Černauską
Pereitą kartą šnektelėjome apie paskutinius reikalus Marquette Parko šv. Mergelės Gimimo Lietuvių šventovėje. Baigėme tuo, jog parapijos klebonas prel. V. Černauskas, lietuvių tėvų atstovams prašant, nesutinka duoti lietuviams vaikams Pirmos Komunijos apeigų su Mišiomis lietuvių kalba. Apie tai vyko ilga istorija, bet klebonas savo nusistatymo nepakeitė.

Nepavykus deryboms su klebonu, tėvų atstovai (laikinis komitetas, ar kaip pavadinsime) ieškojo ryšių su arkivyskupija. Atsakymas iš arkivyskupijos, inž. P. Naručio žodžiais tariant, buvo toks, kad visus reikalus sutvarkys parapijos klebonas, ir jį reikia kreiptis. Tada vienas iš komiteto, dr. Juozas Kizys, paskambino į kleboniją, pasakydamas arkivyskupijos siūlymą. Tačiau klebonas iš viso atsisakė kalbėtis tuo reikalu ir atsisakė priimti delegaciją.

Tada į šią nemaloną istoriją įsikišo Lietuvių Bendruomenės Marquette Parko Apylinkės Valdyba. Susitarė su iniciatorių tėvų komitetu ir paskelbė gedulo demonstraciją prieš parapijos kleboną Černauską. Jau nebe pirmas sykis, nes du sekmadienius prieš tą patį prelatą buvo demonstruota dėl Lietuvių šventovės Kazimiero Kapinių, kada dar prelatas buvo ten vyriausiu "tvarkytoju". Žmonės de-

monstracijon buvo kviečiami lietuviško radijo "Margutis" bangomis ir per "Naujienas". Šeštadienį, spalio 26 dieną, trečiojo skryžiaus vaikų Komunija turėjo prasidėti 9 val. ryto. Atsiliepdama į organizacijų raginimą, lietuviškoji visuomenė prie parapijos vadinamo rinktis pusvalandžiu anksčiau. Atsirado kelios didelės juodos vėliavos ir apie 100 mažų, reiškančių gedulą dėl lietuvių vaikų pažeminimo. Apie 25 plakatai kalbėjo: Černauskas paneigia Vatikano nutarimus". "Mes reikalaujame lietuviškų Mišių Lietuvos vaikams", "Černauskas turi pasitraukti" ir t. t. Plakaty tekstai buvo nepikti, be užgavimo ar šmeižto.

Sujuodavo visas šaligatvis nuo 69 gatvės iki 68-os po šventovę ir kleboniją. Vieni plakatai atsukti klebonijos pušėn, kiti — gatvės, kad praiviai suprastų, kas čia darosi. Atvyksta policijos septyni automobiliai apsaugoti visą teisį reikalautojų. Bet viskas vyksta tyliai, ramiai kultūringai ir sklandžiai. Policijos vyresniojo duodami parodymai (kaip vaikščioti, kaip laikytis, netrukdyti praėjimo) sąžiningai vykdomi.

Išėina pats klebonas pro didžiąsias duris ir suka šaligatvį šventovę. Minia — demonstruotojai ir aplink susirinkę — tyli: nė vieno garso. Tik visų akys susmeigtos į šiu "iškilnių" kaltininką. Jokio išsiūkimo, jokios replikos... Visiems aišku, kokios aukštos kultūros demonstruotojai, ir kaip jiems pritaria kiti susirinkę lietuviai.

Neapsieita ir be mažų nesuipratimų. Štai, vienas kitas iš pačių lietuvių tarpo (naujųjų ateivių, vadinamų DP) prisloka prie demonstrantų ir pakeltu tonu mėgina pareikšti savo nepatirimą. Net ir pagrasina... Esą, jūs neturite savo vaikų, ko jūs čia lendate? ...

— Ne, mes neturime, gerbiamasis. Turintieji yra su vaikais šventovėje. Mes tik jiems pritariame. Ak, gi visi esame tos poėios tautos ir tos pačios lietuviškosios bendruomenės vaikai. Tik vienas didesnis, o kitas mažesnis. Mes už juos keliamė juodą vėliavą, nes jie, vaikai to padaryti negali ir dar nesupranta...
— Eikite visi iš čia, ko susirinkote? Jūs prieš Ameriką einate!

— Vietoj šnekėjęs, štai, stverk vėliavę ir stok su mumis. — ramiai pasiūlė riknuotėj einas apyjamais vyras.
— Mes pasakysime policijai, kad jus išvaikytų, — šauna iš šono kitas.
Ir iš tikrųjų, kai kurie buvo priėję prie policijos pareigūnų, bet grįžo atgal, lyg musę kandę.

— Jie turi teisę demonstruoti išgirdau aiškinaut policijos vyresnįjį. — Jie labai kultūringi ir nuostabiai ramūs. Sunku matyti tokius demonstrantus.
Aiškiai matyti policijos simpatijos demonstruotojų pusėje, tik, žinoma, jie to negali parodyti.
Iš kur demonstruotojų pusėje atsirado dvi mažos mergaitės, nešiojančios juodas vėliavėles, taip ir neteko sužinoti. Jos šnekėjosi tarp savęs lietuviškai, primygtinai pabrėždamos, jog jų draugės šiuo metu

suvaržytos, negalintios atlikti pirmosios Komunijos sava kalba.
Lygiai 9 val. 30 min. viskas baigta. Kaip nieko nebuvo, tik apie įvykį byloja prieš kleboną

ANTANAS GINTNERIS
30 DARBO IR VEIKLOS METŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIJAI

Vadinasi, ši draugija jau vėl švenčia savo gražų jubiliejų. Kaip atskiram žmogui, tai ir organizacijai yra labai malonu paminėti savo darbo ir našios veiklos sukaktį. Ji buvo paminėta po 25 metų, o dabar jau turime pilną trisdešimtį. Jis buvo rugsėjo 21 d. 1968 m.

Dabar draugiją tvarko valdyba. Ją sudaro: pirm. Adelė Burbienė, vicepirm. Julija Sačauskienė, sekr. Eugenija Strungienė, išdin. Antanas Gintneris, fin. sekr. McNamee-Mickevičiūtė ir koresp. Ona Švirnickienė.

Suvalkiečių draugija buvo įsteigta 1938 m. rugsėjo 21 d. Ją organizavo patys suvalkiečiai. Pirmoje eilėje Ona Švirnickienė, Stella Vabalas, Valukas ir kiti. Daug padėjo dr. Naikelis ir dr. Zubrickas. Pirmoji mintis organizuoti draugiją kilo Azukų bute 1936 m. Tuomet daug žmonių žadėjo stoti nariais. Tai buvo "Pirmyn" choro veiklos talkininkų pažadai, kurie pavirto tikrove 1938 m.

Draugija vėliau suorganizavo savo chorą ir vaidintojų kuopą. Chorui vadovavo St. Zabukienė. Vėliau įsijungė G. Zelnitė, J. Stanaitytė, Sal. Čerėnė, O. Metrikienė, S. Pipiraitė-Tomarienė, N. Grigaliūnienė, St. Kalvaitis, J. Burba ir P. Sarpalius. Bet ilgiausiai darbuosvi G. Grigaliūnienė.

Choras buvo mišrus: vyrų ir moterų. Jam priklausė iki 50 asmenų. Turėjo savo kasą ir knygas. Veikė gerai ir našiai. Repeticijos būdavo kas savaitę. Choras buvo įsteigtas 1939 m. spalio mėnesį, o pirmą kartą pasirodė jau per metinį dr-jos mišnijimą 1940 m. sausio 27 d. Hollywoodo salėje. Jam priklausė visokių pažįturų žmonės. Programą išpildydavo savo organizacijai, kitoms draugijoms Čikagoje ir išvažiuodavo toliau, kaip į Roselandą, Cicero, Rockfordą ir kitas vietas.

Prie choro priklausė ir vaidintojai, deklamatoriai. Jie visi išpildydavo savo programą. Tai buvo II Pas. karo metu. Tuomet Čikagoje Lietuvių Suvalkiečių Draugijos choras buvo geriausias! Jį žmonės mylėjo, kvietė, vertino.

Draugijos vadovai — pirminkai buvo toki: O. Švirnickienė, J. Ramonas, A. Valukas, Sim. Pileckas, J. Puniška, W. Kriaučunas, A. Jusas ir dabartinė — Adelė Burbienė. Dabartinė pirm. A. Burbienė jau darbuojasi 12 metų. Jai priklauso pagarba!

Draugiją remia ir naujieji ateiviai. Dabar narių tarpe jau

Naujiųjų administracija turi daug gražių ir nebrangių knygų, kurias galima tik už kelis dolerius įsigyti. Knyga yra geriausias žmogaus draugas, tad ir Tamsta įsigyk bent keletą tokių draugų.

Barzdoti vaikai
Bet tas jiems daug kaštuoja. Visi šiandien stebisi, iš kur tiek daug apžėlusių pusbalkių atsirado, kad sunku beatskirti jauniklį nuo seno kutvėlos. Čikagos American paslaptį išaiškino, paskelbdamas pasikalbėjimus su Montgomery Vard, Goldblatt krautuvų vyriškų reikmenų pardavėjais ir su kai kurių kirpyklų vedėjais.

Montgomery per porą savaitių nuo tokių dalykų pardavimo pradžios pardavęs apie 100 "galvos plaukų", barzdų, ūsų, žandinių ir kitokių vyriškumo pažymių. Įdomu, kad daug tų prietaisų perka moterys savo vyrams.

Kainos: ūsai nuo \$10 iki \$15; ožio barzdelė (goatee) nuo \$15 iki \$20; žandinos \$15 už porą, o galvos plaukai \$80 pas Wardą ir Goldblattą; šiaip pas plaukų stilystus apie \$10-15 brangiau.

Pas manufaktūristus užsakant kaštuoja nuo -100 iki \$425.

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausias gėles ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1228

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELININKIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų
AMBULANCĖ PATARNAVIMŲ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228
BUTKUS - VASAITIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
LACKAWICZ IR SŪNUS
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

• SECURE YOUR FUTURE •
REGISTERED NURSES NEEDED

39 bed Hospital expanding to 83 beds. This is an opportunity for registered Nurses to insure your Medical future, enjoy top pay and excellent fringe benefits.

GENERAL PRACTITIONERS

Excellent opportunity for young capable Physician serving 12,000 population. Liberal Personnel Policies. Good schools and recreation facilities nearby. — Write administrator, I. W. EARLEY.

STANDISH COMMUNITY HOSPITAL

805 W. CEDAR ST., STANDISH, MICHIGAN 48658
PHONE AREA CODE 517 — 846-7061

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

**WANTED
ONE OR TWO WOMEN**

To work at the store afternoons or evenings.
Ask for **BIG CHARLEY**.
Must speak some English.
471-0647

**WANTED HOUSEKEEPER
— MIDDLE AGED WOMAN**

Own room, bath & T. V. Cooking, light housekeeping & caring for elderly lady, no laundry, other help, excellent wages. References.
Must speak English.
EU 6-1861 or FO 9-9452.

**RENTING IN GENERAL
Nuomos**

**ISNUOMOJAMI 5 DIDELI,
SVIESGAS KAMBARIAI**
antrame aukšte. \$70.00 mėn. Gazų šildymas. Gera transportacija, arti mokyklų, krautuvų, North ir Pulaski apyl.
AL 2-5656

**BUSINESS CHANCES
Biznio Progos**

COIFFURE DE PARIS
Attractive beauty salon for sale or rent. Excellently located at 1802 W. Grand Ave. 15 dryers, 8 styling chairs, etc. Right offer acceptable. For appointment call 662-1378
WAUKEGAN.

Australijos dainininkė Lana Cantrell yra pasirodžiusi skristi į Pietų Afriką ir padainuoti vietos gyventojams. New Yorko krautuose ji nusipirko Afrikos moterų drabužius ir net letis. Ji dainuos basa, be sijono, pridengusi tikrai kelias kūno vietas.

TRUMPAI

— Kun. Vytautas Bagdonavičius ateinantį trečiadienį pradeda naują paskaitų eilę apie Europos Megalito kultūrą. Šia proga jis pasisakys apie dr. M. Gimbutienės pastangas aiškinti lietuviškus koplytstulpnius. Paskaitos pradžia 7 val. 30 min. Ji bus Jaunimo Centre.

♦ John Pakel sutiko būti garbės pirmininku ruošiamo priėmimo (cocktail party) inž. V. Adamkui pagerbti. Pagerbimas įvyks paties pirmininko Pakel Taupymo bendrovės salėje, 6245 So. Western ave., spalio 30 d. 7 v. v. Įėjimo auka — 10 dol. Rezervacijos skambinti vaišių ruošimo koordin. K. Ok-sui, tel. 779-0362, arba Margučiu — GR 6-2242. (Pr.)

♦ Kazimieras Oksas yra ruošėjas vaišių (cocktail party) inž. V. Adamkui pagerbti. Valšės - priėmimas įvyks spalio 30 d. (trečiadienį) 7 v. v. Chicago taupymo bendrovėje, 6245 So. Western ave. Rezervacijos prašom skambinti tel. 779-0362 arba Margučiu, GR 6-2242. Auksa 10 dol. asmeniui. Kviečiame dalyvauti. (Pr.)

**LIGHT
ASSEMBLY**

2nd SHIFT
4 P. M. to midnight.
In new plastic division of national container company. Interesting work with congenial crew.

Call or see in person
Mr. RENNER

**CHEM.FOAM ENGINEERING
A DIVISION OF
GENERAL BOX CO.**

410 FACTORY ROAD
ADDISON, ILL.
PHONE: 543-4540

Immediate Openings For LABORATORY — X-RAY COMBINATION TECHNICIAN
New Laboratory
Some Experience; Share Call

**ALSO LICENSED
PRACTICAL NURSE**

Salaries Open; 32-Bed Hospital Write, Apply Or Call Administrator
ST. MICHAEL'S HOSPITAL
Tyndall, South Dakota
Tel. (605) 589-3341

BINDERY GIRLS

Good working conditions,
all benefits, god pay.

APPLY:

**CARL GORR
COLOR CARD CO.**

4242 FILMORE ST.
PHONE 638-1400

WOMEN WANTED

Full and part time, light work packing and testing radios and stereos.
Apply in person or call
AUTOMATIC RADIO
100 So. Mannheim Road
Hillside, Illinois. Phone 544-4400

BILLER — TYPIST

IBM or manual. Perm. position for experienced girl. Exc. stg. salary. Air conditioned office.
112 SO. SANGAMON. 666-2325

**DIRECTOR OF
NURSING SERVICE**

406 bed general hospital, GCAH accredited, served by all specialist medical staff, intern resident training school of nursing and other education programs. Master plan calls for 600 beds by 1968. Located in beautiful Central Wisconsin, seeking

QUALIFIED NURSE

to accept full authority and responsibility for administration of nursing service. Masters degree preferred, but not necessary. Executive salary and fringes. If interested, send resume to personnel director

ST. JOSEPH'S HOSPITAL
611 St. Joseph St.
Marshfield, Wisconsin 54449
(715)-387-1741

**GENERAL OFFICE
DESIRES**

Girl for switchboard. Lite typing & figure work.
Mrs. COFFEY.
ENSIGN COIL CO.
2520 So. PULASKI RD.

**IMMEDIATE OPENING
General Office Work**

Familiar With Figures, Billing And Able To Type
Very interesting and varied duties. Five day week. Hours from 8:30 a. m. to 4:30 p. m. Steady year round employment.

Apply at

2653 OGDEN AVE.
Or Call 521-2500

**IMMEDIATE OPENING
for experienced TACKER**

To work on draperies.
Apply at once to:
KROGH TEXTILE
435 No. La Salle St.
An equal opportunity employer

TYPIST — CLERK

Familiar with fire — casualty insurance for Real Estate office.
5950 W. MADISON ST.
\$85.00 to start
Phone Mr. NELSON
261-4300

**EXTRUSION
OPERATORS (4)
MAINTENANCE (2)**

Solo Sup Co. is one of the fastest growing companies in the Midwest. As a company we have grown steadily for the past 30 years. Our products are sold nationally and we have always prided ourselves in the quality of our products.

Our growth has created permanent positions in our extrusion department for experienced men. We have the most modern equipment available and working conditions are excellent. We pay top rates, provide overtime and have a complete benefits program. We would like to tell you about our company and its opportunities.

We will talk to you at your convenience. Evening and Saturday interviews can be arranged.

Call Monday thru Saturday.

SOLO CUP CO.

1700 OLD DEERFIELD ROAD
HIGHLAND PARK, ILL.
An Equal Opportunity Employer

**KABINETŲ
UŽBAIGĖJAI**

DIREKTI PRIE JAUTRIŲ MUZIKOS INSTRUMENTŲ.

Siek tiek patyrimo reikia.

Naujai atvykusieji yra priimami.

Kreiptis pas

WALTER KRASOCKI

arba

JACK BRINGARDER

**LYON - HEALY
ARFŲ FABRIKAS**

1423 W. LAKE STREET

**LEAVE LONG COLD WINTERS
EARN UP TO
\$234 PER WEEK**

If you are an experienced

Store Fixture

Cabinet Maker

Hospitalization and paid vacation; good working conditions. Write or call for application

FRED MULLER

Phones: 713-644-3849

or evenings 713-664-3640

**MODERN
FIXTURES**

5858 WALTRIP
HOUSTON, TEXAS 77017

• BAIGĖJAI

**• PLYŠIŲ
LYGINTOJAI**

• DAŽYTOJAI

Reikalingi pastoviam darbui kvalifikuoti, patyrę užbaigėjai, kljuotojai ir dažytojai prie aukštos kokybės piam. Geros darbo sąlygos. 5 dienas savaitėje. Pulkis atlyginimas.

KREIPTIS ASMENISKAI I

LYON - HEALY

1423 W. LAKE STREET

4-tas aukštas

Mr. P. URBAN

**EXCELLENT IMMEDIATE
OPENINGS**

**JOURNEYMEN
ELECTRICIANS**

Or proof of four or more years experience. Immediate openings for experienced electricians. Interesting work in our extremely modern plant. Maintenance men have never had a layoff here. Excellent wages and benefits. Relocation aid provided. Steady year round employment.

Write or call collect:

JOSEPH GODELL

(419) 485-3193

or apply to

JIM WYLLIE, Plant Engineer.

**CHASE BRASS
& COPPER CO.**

State Rt. 15, Turnpike Exit 2

MONTPELIER, OHIO

**FURNITURE AND FIXTURES
Reikandai ir įrenginiai**

PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtina. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 So. WESTERN AVE.
TEL. GR 6-4421

**BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE**

**• PLANT OPENINGS •
PERMANENT**

8 A.M. to 4 P.M. — 1st SHIFT
4 P.M. to MIDNIGHT — 2nd SHIFT
MIDNIGHT to 8 A.M. — 3rd SHIFT

• No Experience Necessary
• New Clean Modern Plant
• Promotions From Within
• H.S. Diploma Not Required
• Near Major Expressway Arteries

Edens Northbound to Mystik
Exit Westbound on Wilcox Road
Turn Left at Stop Light — 4 Blocks to Mystik

APPLY IN PERSON

8:30 A.M. to 4 P.M. Monday thru Friday

BORDEN INC.
CHEMICAL DIVISION

MYSTIK TAPE

1700 Winnetka Avenue
NORTHFIELD, Illinois 60093

An Equal Opportunity Employer

Work In Beautiful Glendale, California

WESTERN MAGNETICS

A Midtex Subsidiary, Needs

CHIEF ENGINEER

For Its Audio Tape Head Division

Applicants should have minimum of 5 years' experience in design, testing and application of full, half and quarter track heads, combo heads, erase heads, cassette heads.
Western Magnetics is a rapidly expanding tape head manufacturer and the successful applicant will have great opportunity for personal growth. Stock option.

Write or call in confidence (213) 245-7311

WESTERN MAGNETICS

1733 Flower Street, Glendale, Calif. 91201

GENERAL MAINTENANCE MEN

"If you're a Jack-of-All-Trades you're our man"

• PRODUCTION EMPLOYEES

Any type of construction experience desirable, but not required.
Just opening our Plant. We want men NOW!
Steady work. Excellent benefits.
Write or call or apply 313-261-6720

PRICE BROTHERS COMPANY

13020 Newberry Road Livonia, Michigan

(Suburb of Detroit)

An Equal Opportunity Employer

ELECTRONIC ENGINEERS

MANUFACTURER OF WAVE ANALYZERS & LOG CONVERTERS NEEDS

EXPERIENCED ENGINEERS

FOR SOLID STATE PROJECTS.

Opportunity to advance with small company. Permanent position.

Write, Wire or Call LEN GLADSTONE

TECHNO PRODUCTS CO.

1128 NO. LAS PALMAS, HOLLYWOOD, CALIFORNIA 90038 AC 213 464-7166

MECHANICS

Should have experience in welding and hydraulics. Steady full time position. Good starting salary plus paid vacations, holidays, and hospitalization insurance.

Vicinity of O'Hare Air Field.

Phone for appointment

AIRWAY EQUIPMENT

RENTAL CO.

827-0091

**AUTOMATIC SCREW MACHINE
SET-UP MEN AND OPERATORS
AND UTILITY HELP**

Shipping and Receiving — Chip and Ringing

Day and night work. Top wages. Fringe benefits, profit sharing.

Write, wire or call

CONDAMATIC CO., INC.

2700 EAST 9 MILE

(Between Ryan and Dequindre) WARREN, MICHIGAN AC 313-536-1300

PROJECT ENGINEERS

\$11,000 TO \$13,000

B. S. or M. S. Mechanical Engineer with minimum of two year's experience in Mechanical or Electro-Mechanical engineering. To work with newly organized engineering team involved in the design and development of new products for the Electronics Industry. Excellent location and fringe benefits. Send resume to:

Blake Smith — Phone (608) 238-9371

O/E/N DEVELOPMENT LAB

OF OAK ELECTRO/NETICS CORP.

5237 Verona Road, Madison, Wisconsin 53711

CHEMIST

Immediate opening for chemist or chemical engineer with experience. Formulating or processing one of the following:

ADHESIVES — COATINGS — SEALANTS RUBBER

URETHANE — VINYL

We also have openings for LABORATORY TECHNICIANS.

Apply, write or call: Mr. DON STRACK vice president of research and development.

PROTECTIVE TREATMENTS INC.

420 DELLROSE AVE. DAYTON, OHIO 45403

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAL

DRAUDIMO AGENTŲRA PATARNAUJA VISAS DRAUDIMO REIKALAIS

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS

Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654

State Farm Mutual

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

IR KITUS KRAŠTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos.

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įsta